

Beslisnotitie Veiligheidsregio Hollands Midden**1. Algemeen**

Onderwerp:	Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder Brandweer Hollands Midden	Opgesteld door:	H. Zuidijk / P.Kessels (BHM)
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	13 november 2014
Agendapunt:	B.2	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	G.J. Kats (DB) H. Meijer (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervoltraject besluitvorming:	-	Datum:	-

2. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. vast te stellen, de *Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* van de Brandweer Hollands Midden en de daarin opgenomen bezuinigingsvoorstellen om te komen tot het Cebeon-kostenniveau voor de uitvoering van de brandweezorg in Hollands Midden uiterlijk in 2018:
 1. *Heroverwegen formatie- en functieplan*
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden (incl. directeuren) binnen de kantoororganisatie.
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden (samenvoegen OvD-gebieden) binnen de repressieve organisatie.
 - een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie.
 2. *Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van brandrisicoprofiel*
 - uitfasen van personeel-materieelwagens en vijf 2^e tankautosputten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautosputten).
 - uitfasen van vijf hulpverleningsvoertuigen.
 - uitbreiding van de taak Brandweer First Responders.
 - uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen.
 - invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden.
 - invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte.
 - sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord (*dit onderwerpt maakt geen onderdeel uit van dit besluit, maar hierover volgt een separaat besluit*).
 - harmonisatie van de adembescherming.
 3. *Herijken takenpakket Risicobeheersing*
 4. *Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven*

2. vast te stellen de voorstellen, genoemd onder punt 1, in het kader van beleidsintensivering en compensatie negatieve, operationele gevolgen (meerkosten):
 - a. uitbreiding van de taak Brandweer First Responders (beleidsintensivering);
 - b. uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen (compensatie);
 - c. invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden (compensatie);
 - d. invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte (beleidsintensivering).
3. voor de besteding van een eventueel surplus van de voorgestelde bezuinigingsopbrengst (nu begroot op € 500.000) ten opzicht van de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen) een voorstel op te nemen in het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de Brandweer Hollands Midden (besluitvorming voorzien voor 26 november 2015). Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met de opvang van eventuele herverdelingseffecten van de herijking van het Gemeentefonds.

3. Toelichting op het besluit

Leeswijze

In het Dagelijks Bestuur d.d. 18 september jl. en de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur d.d. 25 september jl. is de *Discussienotitie besparingsprogramma Meer-Anders-Minder* uitgebreid besproken. Geconstateerd is dat het bestuur de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen van Brandweer Hollands Midden ondersteunt. Naar aanleiding van de bespreking van de *Discussienota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* in de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur, is de nu voorliggende kadernota op een aantal punten nader onderbouwd. Het gaat hierbij om de volgende maatregelen/onderwerpen:

1. keuze locatie 2° tankautospuiten (Noordwijk / Schoonhoven);
2. keuze locatie hulpverleningsvoertuig (Sassenheim / Leiden);
3. uitbreiding van de taak Brandweer First Responders;
4. invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte;
5. inzet eventueel surplus van de voorgestelde bezuinigingsopbrengst (nu begroot op € 500.000) ten opzicht van de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen).

Op basis van het brandrisicoprofiel en het dekkingsplan wordt voorgesteld een 2° tankautospuit te positioneren op de brandweerkazerne Noordwijk. Positionering van een 2° tankautospuit in Schoonhoven wordt op basis van de inzetfrequentie en dekkingsplan niet noodzakelijk geacht.

Voordat een definitieve keuze kan worden gemaakt over de positionering van hulpverleningsvoertuigen, dient nader onderzocht te worden welke bijdrage kan worden geleverd vanuit de buurregio's (met name voor op de autosnelwegen). De resultaten van dit nader onderzoek worden meegenomen bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan volgend jaar.

Toelichting

In de *Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* van de Brandweer Hollands Midden is het resultaat neergelegd van het programma Meer-Anders-Minder. In deze kadernota wordt een maatregelenpakket voorgesteld, waarmee enerzijds invulling gegeven kan worden aan

de besparingsopgaven (Cebeon-norm) en anderzijds negatieve effecten op het brandweerniveau zoveel als mogelijk worden beperkt.

Het maatregelenpakket is evenwichtig verdeeld over alle taakvelden van de brandweer en omvat de volgende maatregelen om de Cebeon-norm per uiterlijk 2018 te bereiken:

1. *Heroverwegen formatie- en functieplan*
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden (incl. directeuren) binnen de kantoororganisatie
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden (samenvoegen OvD-gebieden) binnen de repressieve organisatie
 - een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie
2. *Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel*
 - uitfasen van personeel-materieelwagens en vijf 2^e tankautospuitten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautospuitten)
 - uitfasen van vijf hulpverleningsvoertuigen
 - uitbreiding van de taak Brandweer First Responders
 - uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen
 - invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden
 - invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte
 - sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord
 - harmonisatie van de adembescherming
3. *Herijken takenpakket Risicobeheersing*
4. *Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven*

Voor een nadere toelichting van de afzonderlijke maatregelen wordt verwezen naar de kadernota.

In het voorgestelde maatregelenpakket zijn ook vier onderwerpen opgenomen (als beleidsintensivering of compensatie van negatieve, operationele gevolgen) die leiden tot meerkosten binnen het totale samenhangende pakket:

- a. uitbreiding van de taak Brandweer First Responders (beleidsintensivering)
 - b. uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen (compensatie)
 - c. invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden (compensatie)
 - d. invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte (beleidsintensivering)
- Over deze onderwerpen dient het bestuur een expliciet besluit te nemen. Voor alle duidelijkheid: deze meerkosten zijn verwerkt binnen de begrote totaalopbrengst van het maatregelenpakket (€ 2,3 miljoen).

Wat betreft de financiële effecten is het belangrijk te kunnen vaststellen dat met de voorgestelde maatregelen voldaan kan worden aan de Cebeon-bezuinigingsopgave en de opgave van de commissie Strijk (zij het over meer jaren). Het maatregelenpakket voorziet in een structurele vermindering van de uitgaven van begroot € 2,3 miljoen. Deze opbrengst overstijgt hiermee de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen) met begroot € 0,5 miljoen. In het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de Brandweer Hollands Midden (besluitvorming 26 november 2015) wordt een voorstel gedaan hoe hiermee om te gaan. Op dat moment is meer duidelijkheid over de realisatie van het

maatregelenpakket en de herijking van het Gemeentefonds (inzet surplus voor opvang eventuele herverdelingseffecten).

4. Kader

Bij de start van de regionalisering van de brandweer is door het bestuur de ambitie uitgesproken om het toekomstige kostenniveau van de nieuwe Brandweer Hollands Midden, op termijn te realiseren voor het referentiebudget dat gemeenten via het Gemeentefonds ontvangen als fictief budget voor de brandweertaak.

Het referentiebudget waarover gesproken wordt in deze ambitie is in het dagelijks spraakgebruik de Cebeon-norm genoemd. Deze ambitie is uitgewerkt in een 'Cebeon-routekaart' met als doelstelling uiterlijk in 2018 het gewenste kostenniveau te bereiken. Inmiddels bestaat de Brandweer Hollands Midden bijna vier jaar en is de begroting voor het vijfde jaar goedgekeurd. Ieder jaar opnieuw is daarbij voldaan aan de afgesproken financiële besparingsopgave. In die periode zijn belangrijke besparingen ingeboekt door een efficiënte inrichting van het functiehuis van de nieuwe brandweerorganisatie en het harmoniseren van uiteenlopende voorzieningen. Daarbovenop is in 2014 aan de gemeenten een incidenteel positief resultaat uitgekeerd van ruim € 1 miljoen, komende uit het rekeningresultaat 2013.

Om te kunnen voldoen aan de resterende opgave is het programma Meer-Anders-Minder opgezet. Eén van de doelen van dit programma is *'het komen tot een integraal, gefundeerd voorstel (kadernota), op basis waarvan het bestuur in 2014 (planning november) een keuze kan worden voorgelegd om te komen tot het Cebeon-kostenniveau voor de uitvoering van de brandweezorg in Hollands Midden per 2017, uiterlijk in 2018'*

Vanaf de zomer van 2013 is daarvoor binnen alle sectoren van Brandweer Hollands Midden een zoektraject gestart naar besparingskansen. Op basis van de resultaten hiervan is in de zomer van 2014 op directieniveau gewerkt aan een maatregelenpakket waarmee enerzijds invulling gegeven kan worden aan de besparingsdoelstellingen en anderzijds negatieve effecten op het brandweezorgniveau zoveel als mogelijk worden beperkt.

5. Consequenties

In de kadernota wordt het maatregelenpakket uitgelegd, inclusief een beschrijving van de maatschappelijke en organisatorische consequenties, alsmede de financiële effecten en de verwachte effecten op de motivatie van het personeel. Korthedshalve wordt hiervoor verwezen naar de kadernota.

6. Aandachtspunten / risico's

Voor een zorgvuldige implementatie van alle voorstellen is de periode 2016 – 2018 noodzakelijk en realistisch. Met name de voortstellen met personele gevolgen, zowel voor beroeps- en kantoorpersoneel als vrijwilligers, vragen om een gedegen voorbereiding en het maximaal gebruiken van de momenten van natuurlijk verloop. Daarbij moet zo veel als mogelijk voorkomen worden dat het implementatietraject doorkruist wordt met nieuwe beleidsvoorstellen en/of aanvullende besparingsopgaven.

Toch moet ook rekening gehouden worden met weerstanden. Versobering of opheffing van voorzieningen leiden gemakkelijk tot emoties. Het directieteam acht alle voorstellen uitlegbaar en verdedigbaar. Daarnaast is geprobeerd de negatieve effecten zo veel mogelijk te verzachten (o.a. bij- of omscholing, herverdeling 2^e lijnsvoertuigen, uitbreiding operationele ondersteunende voertuigen, uitbreiden brandweer First Responders (op verzoek RAD), invoering specialisme rietenkapbrandbestrijding / werken op hoogte, etc.).

7. Implementatie en communicatie

Na de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur op 25 september jl. zijn acht informatiebijeenkomsten georganiseerd voor vrijwilligers. Tijdens deze bijeenkomsten hebben leden van het directieteam van Brandweer Hollands Midden de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen toegelicht en uitgelegd. Voor het beroeps- en kantoorpersoneel is hiervoor het reguliere afdelingsoverleg gebruikt. Er is begrip voor de bezuinigingsopdracht in deze tijd en de gepresenteerde voorstellen. Uiteraard is er met name teleurstelling in de kazernes waar een 2^e / regionale reserve tankautospuif of een hulpverleningsvoertuig wordt uitgefaseerd.

De nieuwsbrief VRHM over de bezuinigingsvoorstellen is ook gestuurd aan de griffiers.

De MOV'ers en de ambtelijke leden van de commissie Strijk zijn in aparte bijeenkomsten geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële consequenties van de bezuinigingsvoorstellen.

Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur op 13 november 2014 zal een nieuwsbrief worden opgesteld ten behoeve van de Colleges van B&W en de gemeenteraden. Daarnaast zullen in het kader van het opstellen van het meerjarenbeleidsplan 2016 – 2019 in het voorjaar van 2015 informatiebijeenkomsten worden gehouden voor de gemeenteraden. Daarmee wordt tevens invulling gegeven aan het nieuwe artikel 3a1 van de Wet Veiligheidsregio's.

Vooruitlopend hierop dient al wel de besluitvorming over de begroting 2016 plaats te vinden. Hierin zal 1/3-deel van de resterende besparingsopgave voor de jaren 2016 tot en met 2018 taakstellend worden verwerkt.

8. Bijlagen

1. Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder.

1 Artikel 3a Wet Veiligheidsregio's: De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg nastreeft.

9. Historie besluitvorming

- Bestuurlijke besluitvorming omtrent de regionalisering van de brandweer.
- Routekaart Cebeon.
- Programma Plan Meer-Anders-Minder.
- Bespreking *Discussienota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* in Dagelijks Bestuur d.d. 18 september 2014.
- Bespreking *Discussienota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* in de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur d.d. 25 september 2014.
- Bespreking *Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder* in het Dagelijks Bestuur d.d. 30 oktober 2014

BRANDWEER

B.2 bijlage

Kadernota bezuinigingsprogramma

Meer-Anders-Minder

*Voorstellen om te komen tot het Cebeon-kostenniveau
voor de brandweezorg in Hollands Midden*

Datum 31 oktober 2014
Kenmerk INT-2014-010032
Auteurs Concernstaf / team Beleid en Strategie

Inhoud

1	Inleiding en samenvatting	3
2	De nieuwe Brandweer Hollands Midden	5
3	De Cebeon-opdracht	6
4	Afwegingskaders	8
5	Pijlers	9
6	Brandrisicoprofiel	11
7	Voorstellen om te komen tot de Cebeon-norm	13
7.1	Heroverwegen formatie- en functieplan	14
7.2	Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van brandrisicoprofiel	17
7.3	Herijken takenpakket Risicobeheersing	25
7.4	Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven	27
7.5	Financieel resumé	28
8	Professionele beoordeling voorstellen	29
9	Tot slot	34

1 Inleiding en samenvatting

Bij de start van de regionalisering van de brandweer is door het bestuur de ambitie uitgesproken om het toekomstige kostenniveau van de nieuwe Brandweer Hollands Midden, op termijn te realiseren voor het referentiebudget dat gemeenten via het Gemeentefonds ontvangen als fictief budget voor de brandweertaak.

Het referentiebudget waarover gesproken wordt in deze ambitie is in het dagelijks spraakgebruik de Cebeon-norm genoemd. Deze ambitie is uitgewerkt in een 'Cebeon-routekaart' met als doelstelling uiterlijk in 2018 het gewenste kostenniveau te bereiken. Inmiddels bestaat de Brandweer Hollands Midden bijna vier jaar en is de begroting voor het vijfde jaar goedgekeurd. Ieder jaar opnieuw is daarbij voldaan aan de afgesproken financiële bezuinigingsopgave. In die periode zijn belangrijke besparingen ingeboekt door een efficiënte inrichting van het functiehuis van de nieuwe brandweerorganisatie en het harmoniseren van uiteenlopende voorzieningen. Daarbovenop is in 2014 aan de gemeenten een incidenteel positief resultaat uitgekeerd van ruim € 1 miljoen, komende uit het rekeningresultaat 2013.

Om te kunnen voldoen aan de resterende opgave is het programma Meer-Anders-Minder opgezet. Eén van de doelen van dit programma is *'het komen tot een integraal, gefundeerd voorstel (kadernota), op basis waarvan het bestuur in 2014 (planning november) een keuze kan worden voorgelegd om te komen tot het Cebeon-kostenniveau voor de uitvoering van de brandweezorg in Hollands Midden per 2017, uiterlijk in 2018'*

Vanaf de zomer van 2013 is daarvoor binnen alle sectoren van Brandweer Hollands Midden een zoektraject gestart naar besparingskansen. Op basis van de resultaten hiervan is in de zomer van 2014 op directieniveau gewerkt aan een maatregelenpakket waarmee enerzijds invulling gegeven kan worden aan de bezuinigingsdoelstellingen en anderzijds negatieve effecten op het brandweezorgniveau zoveel als mogelijk worden beperkt. Dit maatregelenpakket is besproken in het Dagelijks Bestuur op 18 september en 30 oktober 2014 en in de themabijeenkomst van het Algemeen Bestuur op 25 september 2014. De finale besluitvorming vindt plaats in het Algemeen Bestuur op 13 november 2014.

In de voorliggende Kadernota bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder wordt het maatregelenpakket uitgelegd, inclusief een beschrijving van de maatschappelijke en organisatorische consequenties, alsmede de financiële effecten en de verwachte effecten op de motivatie van het personeel.

Het maatregelenpakket omvat de volgende maatregelen om de Cebeon-norm per uiterlijk 2018 te bereiken:

1. *Heroverwegen formatie- en functieplan*
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden (incl. directeuren) binnen de kantoororganisatie.
 - een vermindering van het aantal leidinggevenden binnen de repressieve organisatie (samenvoegen OvD-gebieden).
 - een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie.
2. *Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van brandrisicoprofiel*
 - uitfaseren van personeel-materieelwagens en vijf 2^e tankautosputten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautosputten).
 - uitfaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen.
 - uitbreiding van de taak Brandweer First Responders.
 - uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen.
 - invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden.
 - invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte.
 - sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord.
 - harmonisatie van de adembescherming.
3. *Herijken takenpakket Risicobeheersing*
4. *Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven*

Wat betreft de financiële effecten kan vastgesteld worden dat met de voorgestelde maatregelen voldaan kan worden aan de Cebeon-bezuinigingsopgave. Het maatregelenpakket voorziet in een begrote structurele vermindering van de uitgaven van € 2,3 miljoen. Deze opbrengst overstijgt hiermee de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen) met € 0,5 miljoen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zal kort worden stilgestaan bij de huidige stand van organisatieontwikkeling van Brandweer Hollands Midden. Vervolgens zal in hoofdstuk 3 de resterende bezuinigingsopgave voor de periode 2016 – 2018 worden becijferd. De hoofdstukken 4 tot en met 6 bevatten belangrijke uitgangspunten die een rol hebben gespeeld bij de formulering van het maatregelenpakket. Hoofdstuk 4 gaat daarbij in op een afwegingskader terwijl hoofdstuk 5 de pijlers beschrijft die herkenbaar moeten zijn onder de toekomstige brandweerorganisatie. Hoofdstuk 6 gaat kort in op het brandrisicoprofiel van het verzorgingsgebied van de Brandweer Hollands Midden. Hoofdstuk 7 bevat de feitelijke beschrijving van het voorgestelde bezuinigingspakket. Dit zal in hoofdstuk 8 professioneel en vaktechnisch worden beoordeeld.

2 De nieuwe Brandweer Hollands Midden

De Brandweer Hollands Midden is op 1 januari 2011 van start gegaan. Op basis van het organisatieplan zijn de brandweerkorpsen van 24 gemeenten en het bureau van de toenmalige regionale brandweer 'as-is' geïntegreerd binnen de nieuwe Brandweer Hollands Midden. Per 1 januari 2014 is ook het brandweerkorps van de gemeente Katwijk onderdeel van de Brandweer Hollands Midden en daarmee levert de Brandweer Hollands Midden de brandweezorg in alle gemeenten binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden.

Deze start is zeker niet gemakkelijk geweest. De nieuwe Brandweer Hollands Midden, als ontvangende organisatie, beschikte bijvoorbeeld niet over essentiële bedrijfssystemen en -processen die afgestemd waren op de omvang van de nieuwe organisatie. Maar ook binnen de wel bekende (brandweer-) processen en middelen was geen sprake van harmonisatie en standaardisatie. De overgang van een kleine, overzichtelijk en nabije organisatie, naar een grote organisatie met veel medewerkers (met verschillende achtergronden: vrijwilligers, beroeps- en kantoormedewerkers), veel locaties (47) en 'langere lijnen' was wennen voor iedereen.

In de periode voor de regionalisering, maar met name de periode hierna, is veel geïnvesteerd in de nieuwe brandweerorganisatie: door medewerkers, leidinggevenden, medezeggenschap, gemeenten (als 'achterlatende organisaties') en het bestuur. Dankzij deze inspanningen heeft de brandweer zijn taken onverstoord kunnen blijven uitvoeren, ondanks de opbouw van de nieuwe organisatie.

Vandaag, bijna vier jaar na de start van de Brandweer Hollands Midden, mag geconcludeerd worden dat er een stevige basis is gelegd onder de nieuwe organisatie, van waaruit doorontwikkeld kan worden (zie de Korpsjaarplannen 2012, 2013 en 2014). Deze doorontwikkeling is op een aantal punten gewenst en noodzakelijk. Niet alleen vanuit financieel oogpunt (Cebeon-norm), maar ook vanuit de noodzakelijke versterking van de samenhang binnen de interne werkprocessen.

De ervaringen in de achterliggende periode op het gebied van samenhang en samenwerking, werkdruk en risicogerichtheid zijn belangrijke input voor de doorontwikkeling en de voorstellen in het kader van bestuurlijke Cebeon-opdracht.

3 De Cebeon-opdracht

Bij het besluit over de regionalisering van de brandweer heeft het bestuur bepaald dat de gemeentelijke kosten voor de brandweezorg in Hollands Midden op termijn dienen te dalen tot het Cebeon-niveau (uitgaande van de verdeling van het gemeentefonds 2009 voor het taakgebied Brandweer en Rampenbestrijding). Mede door de verslechterde financiële positie van gemeenten heeft het bestuur in 2013 bepaald dat het Cebeon-niveau uiterlijk in 2018 bereikt dient te zijn (routekaart Cebeon) en dat in 2014 een besluit wordt genomen over de invulling hiervan.

Het besluit van het bestuur om de bezuiniging tot het Cebeon-niveau geleidelijk tot uiterlijk 2018 te laten plaatsvinden, is een weloverwogen besluit geweest. Hierdoor heeft de jonge, nieuwe brandweerorganisatie de mogelijkheid gekregen om een stevige basis te leggen onder de nieuwe organisatie én zekerheid te bieden aan de gemeenten dat de bezuinigingen structureel van aard zijn. Een organisatie die niet de kans zou hebben gekregen deze basis te leggen, zou deze zekerheid niet hebben kunnen geven.

Dit laat onverlet dat de brandweer forse inspanningen heeft geleverd en nog zal moeten leveren om te komen tot het Cebeon-kostenniveau. Op basis van de huidige inzichten kan deze bezuiniging binnen het gestelde tijdspad gerealiseerd worden. Verderop in deze discussienotitie worden samenhangende voorstellen hiertoe gepresenteerd.

Bij de start van de Brandweer Hollands Midden lag het gemiddelde kostenniveau nog 16,6% (€ 6,2 miljoen) boven het Cebeon-niveau. Tussen gemeenten waren er grote verschillen in de kosten voor de gemeentelijke brandweer (tussen – 16% en + 57%). Deze verschillen zijn historisch gegroeid. Het Cebeon-niveau is daarentegen gebaseerd op meer objectievere normen uit het Gemeentefonds.

Sinds de start van de Brandweer Hollands Midden is door een veelvoud aan efficiencymaatregelen reeds 12,6% (€ 4,4 miljoen) bezuinigd (tot en met begrotingsjaar 2015). Dit heeft geresulteerd in een, soms fors, lagere bijdrage voor veel gemeenten (afhankelijk van de financiële startpositie ten opzicht van de Cebeon-norm). Gemeenten die onder de Cebeon-norm zaten, hebben daarentegen moeten “bijbetalen” tot aan deze norm. Het siert deze gemeenten dat zij deze bestuurlijke afspraak, met een voor hen moeilijke boodschap (meer betalen voor eenzelfde brandweezorg), hebben geaccepteerd. Het toont ook aan dat de Cebeon-norm een objectieve verdeelsleutel is voor de kosten van een geregionaliseerde brandweer tussen de deelnemende gemeenten.

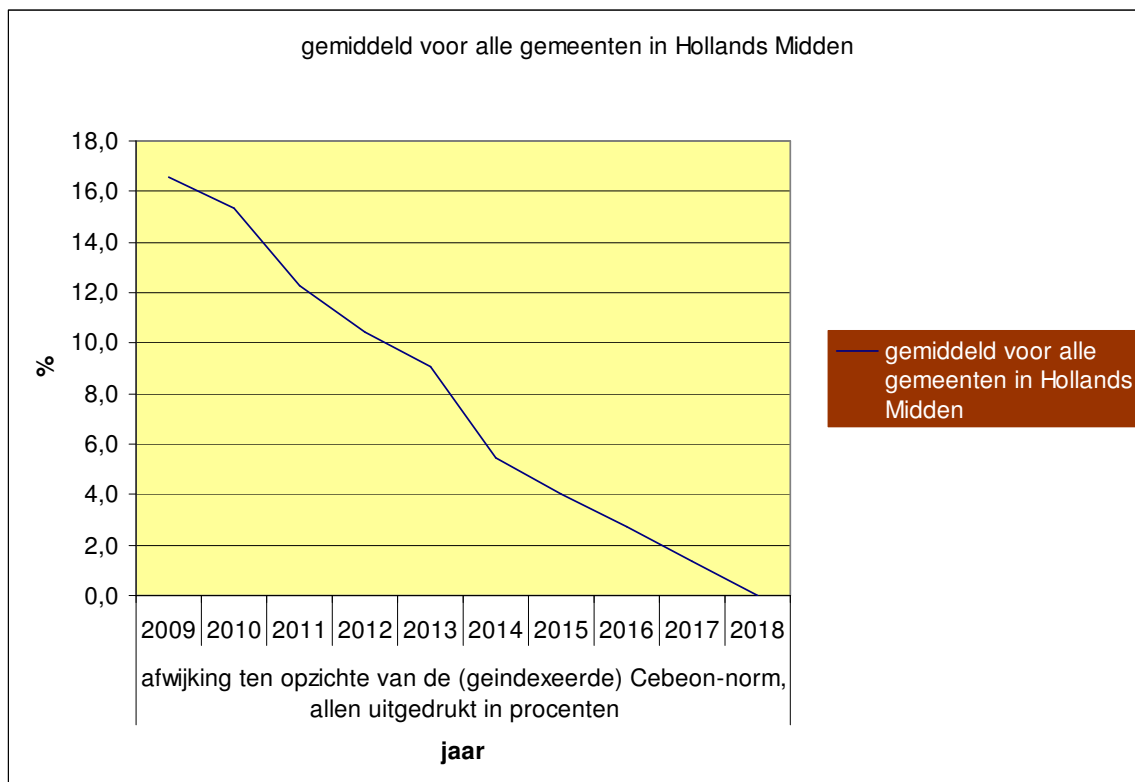
Voor de periode tussen 2016 en uiterlijk 2018 dient de Brandweer Hollands Midden nog 4% (€ 1,8 miljoen) te bezuinigen om de Cebeon-norm te realiseren. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van het kostenniveau per gemeente (gerealiseerd en nog te realiseren). Over de voortgang van dit traject is het bestuur regelmatig geïnformeerd.

Zoals eerder aangegeven heeft de Brandweer Hollands Midden door een veelvoud aan efficiencymaatregelen reeds een groot deel van de bezuinigungsopgave gerealiseerd. De nog te

realiseren bezuinigingsopgave is, gezien de vele besparingen die al hebben plaatsgevonden, anders van aard en zal nu ook gevolgen hebben voor de primaire brandweerprocessen Incidentbestrijding en Risicobeheersing.

Om te komen tot afgewogen en zorgvuldige bezuinigingsvoorstellen is het programma Meer-Anders-Minder (MAM) opgezet (zie programmaplan MAM). De resultaten hiervan worden in deze kadernota gepresenteerd. Op 13 november a.s. neemt het Algemeen Bestuur een besluit over de wijze waarop de Brandweer Hollands Midden de laatste stappen zet tot de Cebeon-norm.

Grafiek: Cebeon-routekaart kosten Brandweer Hollands Midden

4 Afwegingskaders

Zoals reeds aangegeven is tot en met 2015 een veelvoud aan efficiëncymaatregelen doorgevoerd. Veelal betreffen dit interne efficiëncymaatregelen. De primaire processen risicobeheersing en incidentbestrijding zijn daarbij zoveel als mogelijk ontzien. Om tot een volledige realisatie van de Cebeon-bezuinigingsopgave te komen, zullen ook maatregelen doorgevoerd moeten worden die rechtstreeks het brandweezorgniveau beïnvloeden.

Belangrijk uitgangspunt bij afwegingen over het brandweezorgniveau is dat de Veiligheidsregio Hollands Midden beschouwd wordt als één verzorgingsgebied. Dit gebied wordt bediend door één brandweerorganisatie. Met name het risicobeeld (zie hoofdstuk 6) hoort daarbij maatgevend te zijn bij het organiseren en inrichten van de basisbrandweezorg en de specialistische brandweezorg.

Voor het maken van keuzes bij maatregelen die het brandweezorgniveau beïnvloeden, en te bereiken dat de effecten hiervan beperkt zijn, is onderstaand afwegingskader opgesteld.

1. Het brandweezorgniveau is een totaalpakket aan maatregelen gericht op het voorkomen en op het bestrijden van brand en andersoortige incidenten. De mogelijkheid bestaat om reductie van repressieve voorzieningen te compenseren door het treffen van extra preventieve voorzieningen.
2. Het vastgestelde dekkingsplan 2011 – 2015 wordt gehanteerd als referentiekader. Maatregelen c.q. de introductie van andere werkwijzen waarmee enerzijds het kostenniveau kan worden verlaagd, terwijl anderzijds het dekkingspercentage niet vermindert, genieten de voorkeur.
3. Nut en noodzaak van uitbreiding of krimp van basiseenheden en specialistische eenheden moet vanuit het brandrisicoprofiel kunnen worden onderbouwd. De verwachte inzetfrequentie (kans) en het verwachte rendement (reductie aantallen doden en gewonden en verwachte schadebeperking) zijn daarbij de belangrijkste beoordelingscriteria.
4. Aan snelle geborgde beschikbaarheid van een eerste brandweereenheid (kwaliteitsfactor opkomsttijd) wordt meer waarde toegekend dan aan de hoeveelheid mensen en middelen die als eerste ter plaatse komt (kwaliteitsfactor bezetting en bepakking).
5. Bij voorzieningen waarvan aangenomen kan worden dat na beëindiging ervan geen herstart meer mogelijk is, anders dan tegen een aanzienlijke tijdsinspanning en tegen hoge kosten, dient afgewogen te worden of versoering en/of verkleining de voorkeur geniet ten opzichte van beëindiging / opheffing.

Het afwegingskader zal gebruikt worden bij de professionele beoordeling van de bezuinigingsvoorstellen. Deze beoordeling is opgenomen in hoofdstuk 8.

5 Pijlers

Naast de afwegingscriteria die in de vorige paragraaf zijn omschreven zijn zes pijlers gedefinieerd. Deze pijlers horen herkenbaar te zijn onder de toekomstige brandweerorganisatie die gefinancierd wordt op Cebeon-niveau. Deze pijlers zijn:

- risicogebaseerd.
- betrouwbaar.
- flexibel.
- sober.
- vitaal.
- samenwerkingsgezind.

Onderstaand zal ingegaan worden op de essentie van deze zes pijlers.

Risicogebaseerd

Brandweezorg is geen doel op zichzelf. Alle maatregelen die getroffen worden, zowel ter voorkoming van incidenten als voor de bestrijding, dienen gebaseerd te zijn op de aanwezige risico's. Deze risico's behoren systematisch geïnventariseerd te worden en opgenomen te worden in het brandrisicoprofiel. Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het brandrisicoprofiel is in het volgende hoofdstuk een samenvatting opgenomen van brandrisico's en risico's van andersoortige gevaren die maatgevend zijn voor de materieel- en personeelsterkte van de brandweer.

Betrouwbaar

Er zijn duidelijke afspraken over de resultaten en inspanningen van de brandweer. Het brandweermanagement zet zich in voor de realisatie hiervan en periodiek vindt hierover terugkoppeling plaats aan bestuur en inwoners. Op die wijze ontstaat een niet-toevallig presterende brandweerorganisatie.

Flexibel

Voorzieningen in het kader van brandweezorg dienen vanuit meerdere invalshoeken flexibel te zijn.

Eenzijds is flexibiliteit een voorwaarde om om te kunnen gaan met tijdelijke piekbelastingen in de werkdruk. Dit kan zowel verhoogde werkdruk zijn binnen de preventieve taken (bijvoorbeeld extra toezichtactiviteiten als reactie op een (landelijk) incident) als binnen de repressieve taken (bijvoorbeeld piekwerkdruk na extreme weersomstandigheden).

Daarnaast is flexibiliteit gewenst tussen de inzet van beroepspersoneel, kantoorpersoneel (opstappers) en vrijwilligers in het kader van het realiseren van 24/7-paraatheid.

Tot slot is flexibiliteit gewenst binnen de huisvestingsconfiguratie. Brandweerkazernes worden gebouwd voor minimaal 25 jaar, maar worden tevens geacht mee te bewegen met risico-ontwikkelingen binnen verzorgingsgebied.

Sober

Voorzieningen in het kader van brandweezorg kunnen op verschillende kwaliteitsniveaus worden gerealiseerd. Belangrijkste uitgangspunt daarbij is dat voorzieningen bedrijfszeker zijn en eenvoudig te gebruiken en te onderhouden. Onnodige opties en onnodige luxe worden geweerd.

Vitaal

Belasting en belastbaarheid van de organisatieonderdelen dienen met elkaar in evenwicht te zijn. Dit geldt zowel voor afdelingen binnen de kantoororganisatie als voor de brandweerkazernes. Bij de brandweerkazernes dient dit zichtbaar te zijn in de kwaliteit van de paraatheid (het vermogen om 7 x 24 uur de afgesproken operationele basissterkte te leveren), de vakbekwaamheidskwaliteit (het vermogen om te voldoen aan afgesproken vakbekwaamheidseisen) en de bedrijfszekerheid en staat van onderhoud van het materieel en de persoonlijke beschermingsmiddelen.

Samenwerkingsgericht

Zowel preventieve als repressieve maatregelen in het kader van brandweezorg behoren in samenwerking met andere overheidshulpdiensten (regionaal, interregionaal en landelijk), andere publieke en private organisaties en inwoners tot stand te komen.

6 Brandrisicoprofiel

Zowel in hoofdstuk 4 als hoofdstuk 5 is aangegeven dat het risicobeeld binnen het verzorgingsgebied maatgevend behoort te zijn voor de organisatie en inrichting van de brandweer. Vooruitlopend op de behandeling van het definitieve brandrisicoprofiel van de veiligheidsregio zal onderstaand een samenvattende risicoanalyse van het verzorgingsgebied worden gegeven.

Bewoners en objecten

Het verzorgingsgebied heeft een grondoppervlakte van 786 km², wordt bewoond door bijna 769.000 inwoners en is bebouwd met 375.000 gebouwen. De noordkant van het gebied is dichter bevolkt en bebouwd dan de zuidkant. De helft van het aantal inwoners is hier woonachtig op een kwart van het grondgebied. Dit betreft het stedelijk gebied rondom Leiden, inclusief de Duin- en Bollenstreek. Daarnaast is er in dit gebied met name in de zomermaanden een extra toestroom van toeristen naar de kustgemeenten.

In de rest van de regio, een overwegend landelijk / agrarisch gebied, bevinden zich twee stedelijke gebieden te weten rondom Alphen aan den Rijn en Gouda.

Meldingenfrequentie

De Brandweer Hollands Midden handelt op jaarbasis circa 8000 meldingen af. Circa 3000 meldingen hiervan zijn OMS-meldingen. In 95% van deze meldingen betreft het loos alarm. De meldingenfrequentie hangt nauw samen met de bebouwings- en bevolkingsdichtheid. Ook de helft van het aantal incidentmeldingen is afkomstig uit het eerder genoemde stedelijk gebied rondom Leiden inclusief de Duin- en Bollenstreek.

Basisbrandrisico's en basisbrandweezorgniveau

Dagelijks rukt de Brandweer Hollands Midden een aantal keer uit naar kleine branden zoals keukenbranden, schoorsteenbranden, autobranden, afvalbranden etc. Door snel ingrijpen wordt in die situaties vaak erger voorkomen. Veelal is er geen sprake van letsel en is de (zaak)schade beperkt. Dit type brandrisico, wat overal binnen de regio bestaat, zal niet verder worden gekwalificeerd of gekwantificeerd.

Daarnaast schiet de brandweer te hulp bij zeer uiteenlopende typen ongevallen. Deze inzetten worden binnen de brandweer onder de noemer technische hulpverlening geschaard. Ook deze risico's zullen niet verder worden gekwalificeerd of gekwantificeerd. Vanuit een bepaald basisbrandweezorgniveau dient gereageerd te worden op meldingen die voortkomen uit de hierboven omschreven basisrisico's.

Aandachtspunten brandrisico's

Aandachtgebieden voor wat betreft brandrisico's zijn de monumentale binnensteden van Gouda, Leiden en Schoonhoven.

Het duin- en bosgebied in de gemeenten Katwijk en Noordwijk is dunbevolkt, maar wordt wel vanwege het recreatieve gebruik (campings e.d.) aangemerkt als een bijzonder brandrisico, in het bijzonder in perioden van droogte.

De Groene Harttunnel in het tracé van de Hogesnelheidslijn is een bijzonder object vanwege de ondergrondse ligging en de beperkte ontvluchtingsmogelijkheden in geval van calamiteiten in de tunnel.

Een significant aantal objecten binnen het verzorgingsgebied is voorzien van een rieten kap. Jaarlijks ontwikkelen enkele branden zich tot grote branden vanwege de moeilijke bestrijdbaarheid van dit brandtype.

Aandachtpunten andersoortige risico's

Het optreden van de brandweer bij incidenten anders dan brand wordt technische hulpverlening genoemd. Dit optreden kan verder gespecificeerd worden als:

- optreden bij (verkeers)ongevallen;
- optreden bij waterongevallen;
- optreden bij ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen;
- optreden ter bestrijding van de gevolgen van storm en extreme neerslag.

Het verkeersongevallenrisico is gespreid over de gehele regio. Het snelwegtracé Gouda – Nieuwerkerk aan de IJssel vice versa valt op vanwege de hoge ongevalsfrequentie. De regio wordt doorsneden met diverse spoorwegen, inclusief het tracé van de hogesnelheidslijn.

Het waterongevalrisico strekt zich vanwege het waterrijke karakter van de regio zich uit over het gehele verzorgingsgebied. De scheepvaartrisico's beperken zich tot de risico's verbonden aan pleziervaart en binnenvaart.

Aandachtgebieden voor wat betreft ongevallen met chemicaliën zijn de snelwegen en spoorwegtracés (vervoer gevaarlijke stoffen) en de BRZO- en ARIE-inrichtingen. Dit risico is gespreid over de gehele regio. De ongevalsfrequentie van dit type ongevallen is laag.

7 Voorstellen om te komen tot de Cebeon-norm

Inleiding

De zoektocht naar bezuinigingsvoorstellen om te komen tot de Cebeon-norm staat niet op zichzelf, maar dient gezien en afgewogen te worden in het kader van de noodzakelijke doorontwikkeling van de nieuwe brandweerorganisatie en brandweer gerelateerde maatschappelijke ontwikkelingen (uiteraard vertaald in financiële consequenties). Dit is een belangrijk uitgangspunt binnen het programma Meer-Anders-Minder (MAM).

Dit betekent dat niet alleen gekeken is naar voorstellen die leiden tot een bezuiniging (Minder), maar dat ook gekeken is naar voorstellen die, ondanks meerkosten (Meer), belangrijk zijn voor de doorontwikkeling van de organisatie en/of een reactie zijn op een maatschappelijke ontwikkeling. Tevens is gekeken naar voorstellen die moeten leiden tot een andere, betere organisatie van werkzaamheden binnen de brandweerorganisatie (Anders). Uiteindelijk dient de som van de samenhangende voorstellen te leiden tot een verlaging van de kosten voor brandweezorg tot de Cebeon-norm of lager.

Bij de beoordeling van de voorstellen is gekeken naar de financiële opbrengst c.q. kosten, de effecten op de samenleving en de consequenties voor de brandweerorganisatie en de medewerkers. Bij dit laatste punt wordt ook nadrukkelijk stilgestaan bij de mogelijke gevolgen voor de motivatie van de vele vrijwilligers bij de brandweer. Deze vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij het leveren van brandweezorg in onze regio.

De concrete voorstellen worden gepresenteerd langs vier lijnen:

1. heroverwegen formatie- en functieplan.
2. herijken materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel.
3. herijken takenpakket Risicobeheersing.
4. herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven.

Bij elk voorstel wordt kort aangegeven wat de maatschappelijke effecten, organisatie-effecten, de gevolgen voor medewerkers / vrijwilligers en de financiële gevolgen zijn.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze voorstellen.

7.1 Heroverwegen formatie- en functieplan

Bij de start van Brandweer Hollands Midden is een formatie- en functieplan opgesteld op basis van de toentertijd beschikbare kennis en ervaring. Zoals eerder aangegeven waren veel bedrijfsvoeringsprocessen nieuw voor een brandweerorganisatie in deze omvang. Überhaupt was de schaal van de brandweerorganisatie nieuw. In de achterliggende periode is meer overzicht en inzicht ontstaan in de behoefte aan sturing en capaciteit (zowel kwalitatief als kwantitatief).

Dit heeft geleid tot enkele interne veranderingstrajecten zoals het project Facilitair 2.0. Hiermee zal de interne facilitaire dienstverlening (met belangrijke relaties met het oefenproces en het incidentbestrijdingsproces) verbeteren. De verwachting is dat dit traject begrotingsneutraal kan worden uitgevoerd. De benodigde tijdelijke externe deskundigheid wordt gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve.

In de achterliggende periode heeft, vanwege het ontbreken van eigen specifieke deskundigheid, bij een aantal teams externe inhuur plaatsgevonden (bijvoorbeeld ICT). Nu er meer duidelijkheid is over de behoefte en organisatie van een aantal werkprocessen, wordt deze inhuur afgebouwd en vervangen door eigen medewerkers. Dit kan begrotingsneutraal plaatsvinden.

Op basis van het bovenstaande worden de volgende voorstellen gedaan:

1. een vermindering van het aantal leidinggevenden (incl. directeuren) binnen de kantoororganisatie;
2. een vermindering van het aantal leidinggevenden binnen de repressieve organisatie (samenvoegen OvD-gebieden);
3. een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie.

Ad 1. Vermindering leidinggevenden kantoororganisatie

De Brandweer Hollands Midden kent op dit moment 27 leidinggevenden (directeuren, afdelingshoofden en clustercommandanten). Dit is op basis van het formatie- en functieplan bij de start van de nieuwe organisatie. Het aantal leidinggevenden binnen de kantoororganisatie kan, gelet op de organisatieontwikkeling, worden verminderd. Dit geldt nadrukkelijk ook voor het aantal leidinggevenden op directieniveau.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat dit voorstel geen gevolgen heeft voor de primaire taakuitoefening van de brandweer.

Er zijn wel organisatorische effecten, omdat dit voorstel leidt tot een wijziging van de organisatiestructuur, een grotere span of control en een beperking van de verticale mobiliteit (minder doorstroom- en carrièreperspectief).

Op medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel geen effect (anders dan de punten bij organisatorische effecten). De hiërarchische afstand tussen leidinggevenden en vrijwilligers zal niet vergroten.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 400.000. Dit zal via natuurlijk verloop kunnen worden gerealiseerd, uiterlijk in 2018.

Ad 2. Vermindering leidinggevendende repressieve organisatie (OvD'en)

De Brandweer Hollands Midden kent op dit moment 7 OvD-gebieden (operationeel leidinggevendende bij incidenten). Binnen elk gebied is een piketgroep. Het OvD-piket wordt uitgevoerd naast een kantoorfunctie. De opkomsttijd van een OvD is maximaal 15 minuten na alarmering. Er bestaat overlap tussen de opkomstgebieden. Het aantal alarmeringen verschilt sterk per piketgroep. Het voorstel is om de OvD-gebieden Duinstreek en Bollenstreek samen te voegen en de piketgebieden Rijn- en Veenstreek, Gouda en omstreken en Gouwe-IJssel te herschikken. Laatstgenoemde drie gebieden moeten worden herverdeeld tot twee gebieden. Na invoering kent de Brandweer Hollands Midden dan 5 OvD-gebieden.

Er zijn mogelijk beperkte maatschappelijke effecten, omdat dit voorstel er toe kan leiden dat een OvD iets later ter plaatse is in deze gebieden en de leiding kan nemen over de incidentbestrijding. Dit is mede afhankelijk van de woon- en werkplaats van de dienstdoende OvD. Gelet op het huidige opleidingsniveau van de ter plaatse zijnde bevelvoerders is een mogelijk iets latere aankomst van de OvD verantwoord.

Er zijn wel organisatorische effecten, zie bovenstaande maatschappelijke effecten. De mogelijk iets latere aanwezigheid van de OvD dient meegenomen te worden in de oefenstof van de bevelvoerders. Bij incidenten waarbij twee OvD'en ingezet zijn, betekent dit dat een derde OvD uit een ander gebied eerder een strategische uitvalsbasis zal moeten innemen, om zo het gebied af te dekken in het geval van een volgend incident. Verder zal de inzetfrequentie voor de OvD-piketgroep binnen deze gebieden toenemen, maar dit zal niet tot problemen leiden omdat deze gebieden niet een hoge inzetfrequentie kennen.

Een verdere samenvoeging van OvD-gebieden is niet aan de orde, omdat dan de opkomsttijden dusdanig oplopen dat dit de operationele inzet en de veiligheid van het optreden negatief beïnvloedt.

Op medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel geen effect. Voor de huidige OvD'en die niet opgenomen worden in de nieuwe piketgroepen geldt de afbouwregeling conform Car-Uwo. Naar verwachting zal deze regeling van toepassing zijn op vier medewerkers. Het gaat hierbij niet om de reguliere functie, maar om de piketvergoeding.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 60.000 (€ 30.000 per piketgroep) (excl. kosten afbouwregeling Car-Uwo;). De opbrengst bestaat uit minder piketvergoedingen, oefenkosten en uitrustingskosten (kleding, voertuig, etc).

Ad 3. Een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie

Het functie- en formatieplan is opgesteld bij de start van de nieuwe Brandweer Hollands Midden. Op basis van de inzichten sinds die tijd dient dit plan aangepast te worden. Dit geldt zowel voor de kantoor- als beroepsorganisatie. In dit voorstel worden de ontwikkelingen binnen de sector Risicobeheersing niet meegenomen. Deze ontwikkelingen worden apart besproken in paragraaf 6.3 *herijken takenpakket risicobeheersing*.

Sinds de regionalisering is de brandweer voorzichtig geweest met het structureel invullen van vrije formatieruimte; zeker op functies op beleidsterreinen die nieuw waren. Op basis van de huidige inzichten kan de formatie op een aantal functies komen te vervallen, maar dient de capaciteit op een aantal andere functies verruimd te worden. Een voorbeeld van deze verruiming is de formatie binnen ICT/Informatiemanagement.

In 2013 is gestart met het nieuwe rooster voor de beroepsdienst (24-uursdienst). Dit heeft o.a. tot gevolg gehad dat de reservecapaciteit die voorheen over de drie beroepskorpsen was verdeeld, nu samengevoegd is. Dit leidt tot een vermindering van de benodigde formatie.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat dit voorstel geen gevolgen heeft voor de primaire taakuitoefening van de brandweer. De vermindering van de benodigde formatie bij de beroepsdienst heeft niet geleid tot een vermindering van de paraatheid.

Er zijn wel organisatorische effecten, omdat dit voorstel leidt tot een beperkte vermindering van de beschikbare formatie en daarmee tot een mogelijk hogere werkdruk. Echter, het gaat om een beperkt aantal formatieplaatsen dat verdeeld is over alle sectoren en waarop op dit moment geen structurele invulling is.

Op medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel geen aanvullende effecten. Het betreft formatieruimte die op dit moment niet structureel is ingevuld (eventueel via inhuur) of via natuurlijk verloop kan worden gerealiseerd.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 200.000.

Resumé

De totale structurele opbrengst als gevolg van het heroverwegen van het functie- en formatieplan wordt begroot op € 660.000.

7.2 Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van brandrisicoprofiel

Bij de start van de nieuwe Brandweer Hollands Midden is de materieel- en personeelsterkte voor de incidentbestrijding 'as-is' overgenomen. Sinds de regionalisering is het werken met operationele grenzen in de hele regio ingevoerd en wordt de paraatheid regionaal gewaarborgd in plaats van lokaal (zie dekkingsplan). Daarnaast wordt gewerkt aan het invoeren van interregionale operationele grenzen zodat ook aan de randen van de regio 'burenhulp' gemakkelijker en vanzelfsprekender wordt (met de Veiligheidsregio Kennemerland zijn deze afspraken inmiddels geïmplementeerd).

Het bovenstaande billijkt een herijking van de materieel- en personeelsterkte. Als toetsingskader hiervoor is een brandrisicoprofiel opgesteld (zie hoofdstuk 6).

Op basis van het bovenstaande worden de volgende voorstellen gedaan:

1. uitfaseren van personeel-materieelwagens en vijf 2^e tankautosputten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautosputten)
2. uitfaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen
3. uitbreiding van de taak Brandweer First Responders
4. uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen
5. invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden
6. invoering specialisme rietenkapbrandbestrijding / werken op hoogte
7. sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord
8. harmonisatie van de adembescherming

Ad. 1 uitfaseren van personeel-materieelwagens en vijf 2e tankautosputten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautosputten)

In tien kazernes verspreid over de regio staat een 2^e tankautosput die een oorsprong heeft als gemeentelijke 2^e tankautosput (Noordwijk, Sassenheim, Lisse, Hillegom, Katwijk, Voorschoten, Leiden, Gouda, Alphen aan den Rijn en Boskoop). Daarnaast kennen we zeven locaties waar een regionale reserve-tankautosput in de kazerne staat, veelal buiten dienst. Deze zijn door de toenmalige regionale brandweer aangeschaft als vervangende eenheden tijdens reparaties en ten behoeve van oefenen en opleiden (Alphen aan den Rijn, Gouda, Leiderdorp, Waddinxveen, Schoonhoven, Noordwijkerhout en Nieuwerkerk aan de IJssel).

De beargumentering van de 2^e tankautosput dateert nog van voor de invoering van operationele grenzen (rapport SAVE uit 2005). Toen is onderzocht welke gemeenten op basis van de aard van de bebouwing, het aantal branden en de mogelijke gelijktijdigheid van incidenten een 2^e tankautosput nodig zouden hebben (lokale waarborging paraatheid). Door de invoering van de operationele grenzen is deze zienswijze achterhaald. De paraatheid wordt nu regionaal gewaarborgd. Tevens kan niet meer op alle kazernes de paraatheid van de 2^e tankautosput worden gegarandeerd in verband met de beschikbaarheid van vrijwilligers. Het aantal uitrukken van deze 2^e tankautosputten is dan ook zeer gering (m.u.v. de kazernes Alphen aan den Rijn en Gouda, waar de 2^e tankautosput het voertuig is van de vrijwilligers). Het aantal 2^e tankautosputten kan daarom worden verminderd. Op basis van het brandrisicoprofiel, het

dekkingsplan en om bedrijfsmatige redenen kan het aantal 2^e tankautospuiten met vijf worden verminderd. Concreet betekent dit dat de 2^e tankautospuiten komen te vervallen op de kazernes Sassenheim, Lisse, Hillegom, Voorschoten en Boskoop.

De 2^e tankautospuiten blijven staan op de kazernes Leiden (herbezetting/inzet vrijwilligers Leiderdorp en Oegstgeest: zie punt 7), Gouda (vrijwilligers), Alphen aan den Rijn (vrijwilligers), Katwijk (specifiek voertuig) en Noordwijk (i.v.m. risico's specifiek verzorgingsgebied mits voldoende vitaliteit kazerne).

Voor oefenen en vervanging wegens onderhoud beschikt de brandweer over zeven reserve tankautospuiten. Deze staan gestationeerd in Alphen aan den Rijn, Bodegraven, Leiderdorp, Waddinxveen, Schoonhoven, Noordwijkerhout en Nieuwerkerk aan de IJssel. Deze voertuigen zullen centraal worden gepositioneerd op de steunpuntlocaties van de facilitaire dienst en het regionaal oefencentrum en behoren daarmee niet meer tot de reguliere basissterkte van de desbetreffende kazerne.

De personeel-materiaalwagens die met name aan de oostkant van de regio nog voorkomen, zullen verdwijnen. Deze voertuigen hebben geen operationele noodzaak. Er zijn uitzonderingen vanwege bijzondere situaties in het verzorgingsgebied, zoals bijvoorbeeld het plasseengebied in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk of de vakantieparken in de gemeente Nieuwkoop. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat inmiddels in de gehele regio gewerkt wordt met operationele grenzen en een regionale paraatheid. Er vindt geen verslechtering plaats van de paraatheid en de opkomsttijden ten opzichte van het vigerende dekkingsplan.

Er zijn geen organisatorische effecten, omdat dit voorstel niet leidt tot een wijziging in de kazerneconfiguratie. De incidentele inzet van extra tankautospuiten bij oefeningen wordt regionaal georganiseerd.

Voor medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel wel gevolgen. Het aantal korpsleden is mede bepaald op basis van het aantal voertuigen op een kazerne. Het uitfaseren van een 2^e tankautospuit op een kazerne betekent dat het aantal korpsleden kan verminderen. Of dit kan via natuurlijk/vrijwillig verloop zal per kazerne onderzocht worden. Tegelijkertijd wordt op dit moment onderzocht (in het kader van de visie vrijwilligheid van Brandweer Hollands Midden) of andersoortige vrijwilligers, dus niet repressief, ingezet kunnen worden voor de uitoefening van de (ondersteunende) taken van de brandweer. Indien dit niet leidt tot een afdoende reductie volgt eervol ontslag. Uitgangspunt blijft wel dat de paraatheid van de kazerne op niveau blijft.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt, indien wordt uitgegaan van het uitfaseren van vijf tankautospuiten, begroot op € 400.000 (kosten tankautospuit met bezetting zes brandweervrijwilligers: € 80.000).

Ad. 2. Uitfaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen

In 11 kazernes verspreid over de regio staat een hulpverleningsvoertuig (Roelofarendsveen, Leiden Zuid, Leiden Noord, Sassenheim, Noordwijk, Alphen ad Rijn, Gouda, Stolwijk, Nieuwveen, Bodegraven, Nieuwerkerk ad IJssel). Dit voertuig beschikt over specifieke materialen ten behoeve van de hulpverleningstaken van de brandweer en wordt ingezet bij bijvoorbeeld zwaardere of grotere (water)ongevallen (auto's/vrachtwagen). Het concept van het hulpverleningsvoertuig is door de verbeterde uitrusting van de tankautospuit (o.a. redgereedschap) deels achterhaald.

Daarnaast is de opkomsttijd van een hulpverleningsvoertuig niet vaak zodanig kritisch dat die invloed heeft op slachtofferreductie of schadebeperking.

Binnen de Brandweer Hollands Midden zijn twee typen hulpverleningsvoertuigen: met kraan (drie voertuigen) en zonder kraan (acht voertuigen). Op basis van het bovenstaande, de beperkte hoeveelheid inzetten van de hulpverleningsvoertuigen, het dekkingsplan en het brandrisicoprofiel kan het aantal hulpverleningsvoertuigen met vijf worden verminderd (van elf naar zes). Op basis van gebruikservaring is het wel wenselijk dat drie van de hulpverleningsvoertuigen zijn voorzien van een kraan. Gelet op de taakuitoefening (o.a. gebruik kraan) zal van hulpverlening een specialisme worden gemaakt. Dit sluit ook aan bij de landelijke rol die de Brandweer Hollands Midden krijgt binnen het specialisme hulpverlening.

De positionering van de zes resterende hulpverleningsvoertuigen vindt plaats op basis van het brandrisicoprofiel en het dekkingsplan.

Concreet betekent dit dat de hulpverleningsvoertuigen komen te vervallen op de kazernes Noordwijk, Sassenheim, Nieuwveen, Stolwijk en Bodegraven. De hulpverleningsvoertuigen blijven naar verwachting staan op de kazernes: Alphen aan den Rijn, Gouda, Leiden-Noord, Leiden-Zuid, Roelofarendsveen en Nieuwerkerk aan den IJssel. Bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan (volgend jaar) wordt nog wel nader onderzoek gedaan naar de bijdrage van buurregio's, met name ten aanzien van de inzet van een hulpverleningsvoertuig op de autosnelwegen. Bij de afhandeling van een incident op autosnelwegen is de rijrichting en op- en afslag bepalend voor de snelle inzet van het hulpverleningsvoertuig en daarmee voor de positionering van de hulpverleningsvoertuigen binnen de regio. Dit kan nog leiden tot een herpositionering van de hulpverleningsvoertuigen.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat inmiddels in de gehele regio gewerkt wordt met operationele grenzen en een regionale paraatheid. De opkomsttijd van een hulpverleningsvoertuig is, door de positionering op basis van het brandrisicoprofiel en de inzetfrequentie, verantwoord.

Er zijn geen organisatorische effecten, omdat dit voorstel niet leidt tot een wijziging in de kazerneconfiguratie.

Voor medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel wel gevolgen. Het aantal korpsleden is mede bepaald op basis van het aantal voertuigen op een kazerne. Het uitfaseren van een hulpverleningsvoertuig op een kazerne betekent dat het aantal korpsleden kan verminderen. Of dit kan via natuurlijk/vrijwillig verloop zal per kazerne onderzocht worden. Tegelijkertijd wordt op dit moment onderzocht (in het kader van de visie vrijwilligheid van Brandweer Hollands Midden) of andersoortige vrijwilligers, dus niet repressief, ingezet kunnen worden voor de uitoefening van de (ondersteunende) taken van de brandweer. Indien dit niet leidt tot een afdoende reductie volgt eervol ontslag. Uitgangspunt blijft wel dat de paraatheid van de kazerne op niveau blijft.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 300.000 (kosten hulpverleningsvoertuig met bezetting twee brandweervrijwilligers: € 60.000).

Ad 3. Uitbreiding van de taak Brandweer First Responders

Op dit moment wordt door dertien kazernes (met name binnen de gemeenten Kaag en Braassem, Nieuwkoop en (de nieuwe gemeente) Krimpenerwaard) de First Responder-taak uitgevoerd (verzorgingsgebied: circa 90.000 inwoners). Dit is in gebieden waar de ambulance bij een

reanimatie niet tijdig aanwezig kan zijn. Uit onderzoek van Regionale Ambulance Dienst (RAD) is gebleken dat deze Brandweer First Responders (BFR) een levensreddende rol vervullen bij reanimaties (ongeveer 40 keer per jaar) door hun snelle opkomsttijd (6-8 minuten). Op welke kazerne de BFR-taak wordt uitgevoerd is historisch gegroeid.

Uit het onderzoek van RAD is gebleken dat, ondanks de eigen maatregelen van de RAD zoals de directe inzet ambulances (DIA), in het verzorgingsgebied van nog eens veertien brandweerkazernes, de BFR-taak een levensreddende aanvulling is op de reguliere ambulancezorg (nieuwe verzorgingsgebied circa 300.000 inwoners). Op basis van historische gegevens zal ongeveer 200 keer per jaar een beroep worden gedaan op de 27 BFR-teams van de Brandweer Hollands Midden (op basis jaarcijfers 2013; per 1.000 inwoners 0,2 – 1 inzet per jaar). Een BFR-team rukt uit met 3-4 personen (komende uit de bestaande formatie van de betreffende kazerne). Over de samenstelling en werkzaamheden van dit team zijn duidelijke afspraken gemaakt met de RAD.

Het vervullen van de BFR-taak kent een grote overeenkomst met de hulpverleningstaak van de brandweer, maar valt hier wettelijk niet onder. Het bestuur zal daarom expliciet moeten instemmen met de uitbreiding van deze taak door de brandweer.

Gelet op de daadwerkelijke levensreddende betekenis en de motivatie van vrijwilligers om deze taak te vervullen binnen hun eigen gemeenschap, wordt voorgesteld om de BFR-taak uit te breiden naar veertien kazernes (totaal 27). Het gaat dan om de volgende kazernes (met omliggende gebieden):

1. Hillegom
2. Lisse
3. Noordwijkerhout
4. Waddinxveen
5. Nieuwerkerk aan den IJssel
6. Zevenhuizen
7. Boskoop
8. Hazerswoude
9. Benthuizen
10. Koudekerk aan de Rijn
11. Aarlanderveen
12. Driebruggen
13. Nieuwerbrug
14. Bodegraven

Bovenstaande kazernes zijn geselecteerd op basis van het verzoek van de RAD om in bepaalde gebieden in de regio te kunnen starten met de reanimatie binnen 6-8 minuten, omdat de ambulance in deze gebieden een langere aanrijtijd kennen. Een aanvang maken met de reanimatie binnen 6-8 minuten is cruciaal voor de overlevingskansen. Niet alle brandweerkazernes hebben een toegevoegde waarde bij deze taak, omdat de ambulance in hun verzorgingsgebied snel genoeg is of dat de opkomsttijd van de brandweer te lang is om nog een zinvolle bijdrage te kunnen leveren..

Uit onderzoek van de RAD (*Notitie Brandweer First Responder in Hollands Midden, Weergave van de resultaten tot nu toe en de wensen voor de toekomst; RAD en BRW HM d.d. 12 april 2014*) is gebleken dat BFR een substantiële bijdrage leveren aan de overleving van reanimatiepatiënten. De dertien reeds bestaande BFR-teams van Brandweer Hollands Midden hebben tussen

november 2011 en april 2013 83 reanimaties uitgevoerd (van de ruim 500 reanimaties die in deze periode voldeden aan de onderzoekseisen).

Bij twaalf mensen is hierbij, in enkele gevallen met assistentie door de politie, direct het hart met behulp van de AED op gang gebracht. Het aantal mensen dat met een zelfstandig werkend hart op de eerste hulp is afgeleverd is gestegen tot bijna de helft van het totaal aantal reanimaties waarbij hulpverleners zijn betrokken.

De ervaring met de bestaande BFR-teams is dat zij bijna altijd eerder zijn dan de ambulance (97% van de gevallen).

Er zijn positieve maatschappelijke effecten, omdat het snelle optreden van een BFR-team levenreddend kan zijn. Verder is het een mooi voorbeeld van hoe hulpdiensten samenwerken om met publieke middelen een zo hoog mogelijk maatschappelijke rendement te behalen. Het is geen wettelijke taak van de brandweer. Het bestuur zal daarom expliciet moeten instemmen met de uitbreiding van deze taak door de brandweer.

Er zijn organisatorische effecten, omdat de BFR-taak een nieuwe taak is. Er dient een opleidings- en trainingsprogramma opgesteld te worden. Deels valt dit al binnen het reguliere programma van de brandweer (onderdeel levensreddend handelen). Het aanvullende programma zal samen met de RAD worden opgesteld en ingevuld, en deels ook door de RAD worden betaald. Dit geldt ook ten aanzien van het aanschaffen, onderhouden en vervangen van de benodigde hulpmiddelen. Voor medewerkers/vrijwilligers betekent het voorstel een uitbreiding van hun takenpakket. De BFR-taak is zwaar, omdat het optreden plaatsvindt in de eigen gemeenschap. Deelname aan het BFR-team zal dan ook niet verplicht zijn. Het aantal BFR-leden zal per kazerne gelimiteerd zijn tot 12-14 personen. Wel wordt de maatschappelijke relevantie van de post vergroot en dit zal motiverend werken voor de vrijwilligers.

De financiële meerkosten van dit voorstel worden begroot op € 60.000 (aanschaf middelen, opleiding-, training- en uitrukvergoeding). De beperkte meerkosten voor de BFR-taak worden gefinancierd binnen het totale maatregelenpakket. In feite worden deze meerkosten gedekt door meer bezuinigingen binnen de brandweer.

Ad 4. Uitbreiding Operationeel Ondersteunende-voertuigen;

Op een groot aantal kazernes fungeren de 2^e tankautospuiten, reserve tankautospuiten, niet operationele tankautospuiten (vaak een oude tankautospuit) als Personeel-Materieel wagen (PM's). Deze voertuigen worden gebruikt om mee te oefenen en voor het vervoer van vrijwilligers en materialen naar opleidingen, oefeningen en uitrukken (alhoewel niet gealarmeerd). Door het uitfaseren van 2^e tankautospuiten, het centraliseren van de reserve tankautospuiten en het beleid om niet operationeel inzetbare brandweervoertuigen (PM's) af te stoten, ontstaat er een mobiliteitsprobleem op deze kazernes. Zeker bij drukke inzetperiodes bij extreme weersomstandigheden, heeft men dan alleen de beschikking over één tankautospuit.

Ook het uitoefenen van de BFR-taak leidt ook tot een mobiliteitsvraagstuk (zie onderdeel 3). Op sommige kazernes wordt hiervoor een personenvoertuig gebruikt. Op andere kazernes wordt hiervoor een tankautospuit gebruikt. Om snel te kunnen uitrukken verdient een personenvoertuig de voorkeur, omdat hiervoor geen vrachtwagenrijbewijs noodzakelijk is (men hoeft dus niet te wachten op een collega met groot rijbewijs) en het makkelijke manoeuvreert door het verkeer op weg naar de reanimatie.

Op basis van bovenstaande analyse wordt voorgesteld om het aantal Operationeel Ondersteunende voertuigen (type personenbusje) uit te breiden.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat het in eerste instantie niet gaat om een operationeel voertuig. Een uitzondering hierop is de BFR-taak.

Er zijn positieve organisatorische effecten, omdat het voorstel een oplossing biedt voor het geschetste mobiliteitsvraagstuk binnen de organisatie. De centralisatie van reserve tankautospuiten en het afstoten van oude, niet operationele tankautospuiten maakt de bedrijfsvoering eenduidiger en goedkoper.

Voor medewerkers/vrijwilligers blijft de inzetfrequentie zo veel als mogelijk onveranderd tijdens drukke inzetperioden en leidt het tot vermindering van het gebruik van privé vervoermiddelen. De financiële meerkosten van dit voorstel worden begroot op € 100.000.

Ad 5. Invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden

Enkele keren per jaar zorgen extreme weersomstandigheden (storm, regen, etc) voor veel en langdurige inzet van de brandweer. De verwachting is dat dit de komende jaren zal toenemen. Door het uitfaseren van enkele 2^e tankautospuiten, het centraliseren van de reserve tankautospuiten en het beleid om oude, niet operationeel inzetbare tankautospuiten af te stoten, beschikt de brandweer ook over minder materiaal voor deze inzet (o.a. kettingzagen, klokpompjes, waterstofzuigers). Met als gevolg dat er minder gelijktijdig kan worden afgehandeld, er meer schade ontstaat en de inzet van de brandweer langer duurt (zie ook brandrisicoprofiel). In combinatie met het voorstel voor uitbreiding van het aantal Operationeel Ondersteunende voertuigen (zie onderdeel 4) wordt daarom voorgesteld om binnen de regio een strategische voorraad van dergelijk materiaal (o.a. kettingzagen, klokpompjes, waterstofzuigers) aan te leggen die in tijden van weeroverlast ingezet kunnen worden. Het Operationeel Ondersteunende voertuig dient dan als vervoermiddel en zal naast de tankautospuit ingezet kunnen worden.

Er zijn beperkte maatschappelijke effecten, omdat het in eerste instantie niet gaat om eerstelijns operationele middelen. Het zorgt wel voor een snellere afhandeling van meldingen en daardoor minder schade.

Er zijn positieve organisatorische effecten, omdat het voorstel een oplossing biedt voor de grote vraag naar dergelijke materialen bij weeroverlast.

Voor medewerkers/vrijwilligers betekent het voorstel waardering voor hun inzet. In combinatie met het Operationeel Ondersteunende voertuig kunnen meldingen adequaat afgehandeld worden, naast de inzet van de tankautospuit.

De financiële meerkosten van dit voorstel worden begroot op € 20.000.

Ad 6. Invoering specialisme rietenkapbrandbestrijding / werken op hoogte

Enkele keren per jaar moet een beroep worden gedaan op specialistische teams voor rietenkapbrandbestrijding. Deze vorm van brandbestrijding vergt, naast een snelle opkomsttijd, een specialistische inzet en materialen. De Brandweer Hollands Midden beschikt niet over dergelijke teams en doet daarom een beroep op teams uit de regio's Haaglanden en Utrecht.

Gelet op de frequentie en de mogelijkheid om het takenpakket van vrijwilligers interessanter en uitgebreider te maken, wordt voorgesteld om dit specialisme uit te laten voeren door twee of meer kazernes (verdeeld over het oostelijke en westelijke deel van de regio i.v.m. opkomsttijden). Er wordt nog nader onderzocht of het takenpakket verder kan worden verbreed met andere inzetten op hoogte. Werken op daken en andere hoogten, waarbij geen gebruik gemaakt kan worden van autoladders, vraagt bijzondere veiligheidsmaatregelen. Op dit moment behoort dit tot de

basiszorg maar de procedures en werkwijzen zijn dermate complex dat overwogen wordt dit als een specialisme te beschouwen. Het is logisch dit als specialisme te beleggen bij rietkapbrandbestrijdingsteams omdat de werkzaamheden van deze teams per definitie op hoogte worden uitgevoerd.

Er zijn beperkte maatschappelijke effecten, omdat tot nu toe deze taak werd uitgevoerd door specialistische teams uit de regio's Utrecht en Haaglanden. De opkomsttijd van eigen teams uit Hollands Midden zal sneller zijn (uiteraard afhankelijk van de locatie van het incident).

Er zijn organisatorische effecten, omdat het een nieuw specialisme betreft. Dit dient opgenomen te worden in het opleidings- en oefenprogramma. Tevens dienen de materialen aangeschaft en onderhouden te worden.

Voor medewerkers/vrijwilligers betekent het voorstel waardering voor hun inzet, een uitbreiding van hun takenpakket en een verhoging van de inzetfrequentie (vrijwilligersmanagement). Indien een combinatie wordt aangebracht met het werken op hoogte ontslaat het alle basiseenheden van de oefeninspanningen voor dit taakelement.

De financiële meerkosten van dit voorstel worden begroot op € 40.000 (aanschaf materialen en opleiding- en oefenkosten).

Ad 7. Sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord

Over dit onderdeel zal aparte besluitvorming plaatsvinden in het Algemeen Bestuur. De besluitvorming loopt parallel aan de besluitvorming over de Cebeon-bezuinigingen (MAM). Hieronder wordt een verkorte weergave gegeven van de concept-beslisnotitie over dit onderwerp.

Door de nieuwbouw van de beroepskazerne Leiden-Noord op een andere locatie ontstaat de situatie, dat deze kazerne, binnen de tijden van het dekkingsplan, de brandweezorg kan uitvoeren in gebieden die nu nog onder het verzorgingsgebied van de vrijwillige kazernes Leiderdorp en Oegstgeest vallen. Hierdoor verliezen de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest hun operationele noodzaak. Het sluiten van deze kazernes betekent een forse besparing die niet ten koste gaat van de kwaliteit van de brandweezorg en in grote delen van Leiderdorp en Oegstgeest zelfs een verbetering laat zien (zie dekkingsplan). De kazerne Leiden-Noord levert op dit moment vanuit de huidige locatie al een belangrijke bijdrage aan de brandweezorg in Leiderdorp en Oegstgeest. Door de nieuwe, gunstigere locatie neemt deze bijdrage alleen nog maar verder toe.

De vrijwilligers van Leiderdorp en Oegstgeest zijn goed opgeleid, ervaren en gemotiveerd. De Brandweer Hollands Midden wil daarom graag gebruik blijven maken van hun betrokkenheid en inzet. Op dit moment worden plannen ontwikkeld hoe dit vorm te geven binnen de beroepskazernes van Leiden (bijv. vergelijkbaar met de inzet van vrijwilligers binnen de beroepskorpsen van Alphen aan den Rijn en Gouda).

Er zijn beperkte maatschappelijke effecten, omdat de brandweer vanuit de nieuwe kazerne Leiden Noord in grote delen van Leiderdorp en Oegstgeest sneller aanwezig kan zijn. Het sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest kan wel leiden tot gevoelens van verminderde brandweezorg.

Er zijn organisatorische effecten, omdat het sluiten van de twee kazernes leidt tot andere inzetconcepten (o.a. opschaling, restdekking).

Voor medewerkers/vrijwilligers heeft voorstel een grote impact. Momenteel worden plannen ontwikkeld om hen voor de brandweer te behouden.
De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 400.000.

Ad 8. Harmonisatie van de adembescherming

Voor de regionalisering beschikte elk brandweerkorps over eigen adembeschermingsmiddelen (drie verschillende merk/types) en –werkplaatsen (incl. eigen reservecapaciteit). Inmiddels zijn er nog maar vier werkplaatsen (verdeeld over de regio). De volgende stap is om de adembeschermingsmiddelen te harmoniseren en standaardiseren. Vervolgens kunnen deze adembeschermingsmiddelen regiobreed worden ingezet (minder reservecapaciteit). Het bestuur heeft hiervoor een eenmalig investeringskrediet van € 450.000 ter beschikking gesteld (uit het jaarrekeningresultaat 2013). De jaarlijkse voordelen kunnen op termijn oplopen tot €150.000. Hierbij valt te denken aan minder inzet van personeel door minder logistieke bewegingen en minder apparatuur.

Er zijn geen maatschappelijke effecten, omdat het voorstel de interne bedrijfsvoering betreft.
Er zijn organisatorische effecten, omdat de harmonisatie en standaardisatie van de adembeschermingsmiddelen de interne bedrijfsvoering vergemakkelijkt.
Voor medewerkers/vrijwilligers heeft voorstel geen gevolgen. Uiteraard worden alle gebruikers opgeleid en getraind in het gebruik van nieuwe middelen.
De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 150.000.

Resumé

De totale structurele opbrengst als gevolg van het herijken materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel wordt begroot op € 1.030.000. Dit is na verrekening van een beleidsintensivering ter grootte van € 120.000 (uitbreiding Brandweer First Responders, inzet rietenkapteams en uitbreiding middelen extreme weeroverlast) en uitbreiding OO-voertuigen ter vervanging van uitgefaseerde tankautosputten, hulpverleningsvoertuigen en personeel-materieel-wagens (€100.000).

7.3 Herijken takenpakket Risicobeheersing

Door grote veranderingen in de leefomgeving staat de brandveiligheid onder druk. Een terugtrekkende overheid in de zorg en deregulering op brandveiligheidsregels spelen daarbij een rol. Ouderen en verstandelijk of lichamelijk verminderd zelfredzame burgers, blijven langer in de eigen woonomgeving door bezuinigingen in de zorg. De huidige op regels gebaseerde werkwijze is niet toereikend om op deze ontwikkelingen in te spelen en de brandveiligheid op niveau te houden. Wordt hierop niet geanticipeerd, dan zal het brandveiligheidsniveau op korte termijn zichtbaar dalen.

De Brandweer Hollands Midden denkt met het doorontwikkelen van de organisatie het huidige brandveiligheidsniveau te kunnen behouden, nu en in de toekomst, waarbij tevens een kostenbesparing kan worden gerealiseerd. De Brandweer Hollands Midden denkt dit te kunnen realiseren door in te zetten op:

- een beweging van reactieve (regelgerichte) risicobeheersing naar proactieve (risicogerichte) risicobeheersing. Daarbij wordt meer accent gelegd op het overdragen van professionele kennis en minder op het houden van toezicht op het naleven van regels. Dit betekent dat nog maar 10% van de huidige regelgerichte werkzaamheden worden voortgezet en dus minder adviezen. De nieuwe methode "Geen Nood Bij Brand" die aansluit op deze beweging, is al met succes toegepast. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om het overhevelen van taken (bouwplantoetsing en toezicht) naar gemeenten;
- een integrale risicobenadering op brandveiligheid in samenwerking met partners zoals gemeenten, RUD's maar ook burgers, instellingen en bedrijven;
- het ondersteunen van de bewustwording van burgers, instellingen en bedrijven, zodat zij zelf veilige keuzen kunnen maken.

Met een nieuw producten- en dienstenpakket denkt de Brandweer Hollands Midden dit zowel op een efficiënte als toekomstgerichte wijze vorm te kunnen geven. Voor de totale beweging zijn minder medewerkers nodig.

Het aantal nodeloze automatische brandmeldingen (OMS-meldingen) zal verder worden teruggedrongen. Binnen de Brandweer Hollands Midden wordt hiervoor invulling gegeven aan het landelijke programma STOOM via o.a. meldingsverificatie ('eerst bellen, dan rijden') en minder aansluitingen (alleen indien wettelijk verplicht of op basis van risico). De kosten voor het uitrukken naar dergelijke meldingen zullen hierdoor afnemen.

De maatschappelijke effecten van dit voorstel zijn, dat de brandveiligheid op een toekomstbestendige en efficiënte wijze wordt vormgegeven. De advisering van het bestuur wordt versterkt en burgers en bedrijven worden actief ondersteund bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. Zowel bij het inzichtelijk maken van risico's als bij het aandragen van mogelijke oplossingen.

Er zijn grote organisatorische effecten. De voorbereiding en prioritering van brandveiligheidsvraagstukken moet integraal worden vormgegeven. Een verdieping van de samenwerking over de kolommen heen (incl. gemeenten) is daarvoor nodig. De wijze van sturen, communiceren en uitvoeren moet daarvoor beter organisatiebreed gestroomlijnd worden.

Voor medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel grote impact doordat werkzaamheden veranderen, zowel in scope, diepgang, aansturing als de wijze waarop wordt samengewerkt. Hiervoor zal in het kader van opleidingen en begeleiding voldoende aandacht zijn. De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 500.000. Deze opbrengst wordt gerealiseerd via natuurlijk verloop.

7.4 Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven

Het brandweervak vereist dat onze medewerkers goed opgeleid en geoefend zijn. Door de trend van minder zware incidenten wordt het opdoen van ervaring via oefenen steeds belangrijker. Sinds de regionalisering gaan alle repressieve medewerkers daarom ook, naast het reguliere oefenprogramma, één keer per jaar naar een realistische brandoefening.

Het huidige oefenprogramma is activiteitengericht. Per oefenmoment moet iedereen dezelfde zaken oefenen. De komende jaren dient dit doorontwikkeld te worden tot meer resultaatgericht oefenen: die zaken oefenen die individueel en als team nog niet voldoende beheerst worden. Hiervoor wordt een persoonlijk vakbekwaamheidspaspoort ingevoerd. Op basis van het brandrisicoprofiel zal er ook meer specifieke aandacht zijn voor de risico's in het eigen verzorgingsgebied. Deze ontwikkeling zal zich de komende jaren doorzetten en zal leiden tot een vermindering van het aantal oefeningen en –kosten.

In de achterliggende periode is meer inzicht verkregen in de opleidingsbehoeften van de diverse repressieve brandweerfuncties. Goed personeelsbeleid laat zien wanneer er behoefte is aan welke functie en hoeveel (bijvoorbeeld door geplande uitstroom). Dit betekent dat het aantal en het startmoment van opleidingen beter afgestemd kan worden op deze behoefte.

Er zijn geen maatschappelijke effecten. Brandweermannen en –vrouwen dienen goed opgeleid en geoefend te zijn om hun werk te kunnen doen. Aan dit kwaliteitscriterium worden geen concessies gedaan.

Er zijn beperkte organisatorische effecten. Een andere wijze van oefenen dient ingeregeld te worden binnen de organisatie.

Voor medewerkers/vrijwilligers heeft het voorstel wel impact doordat, op basis van een meer persoonlijk oefenprogramma, ook de persoonlijke kwalificaties zichtbaar worden. Bij minder oefeningen zullen minder oefenvergoedingen uitgekeerd worden, maar daar staat tegenover dat er ook minder onnodige tijdsbesteding is.

De financiële opbrengst van dit voorstel wordt begroot op € 150.000.

7.5 Financieel resumé

Onderstaand een financieel resumé van de geplande opbrengsten en meerkosten van het voorgestelde maatregelenpakket.

Maatregel	Opbrengst	Meerkosten
<i>1. Heroverwegen formatie- en functieplan</i>		
• een vermindering van het aantal leidinggevenden (incl. directeuren) binnen de kantoororganisatie	€ 400.000	
• een vermindering van het aantal leidinggevenden (samenvoegen OvD-gebieden) binnen de repressieve organisatie	€ 60.000	
• een vermindering van de formatieruimte binnen de kantoor- en beroepsorganisatie	€ 200.000	
<i>2. Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel</i>		
• uitfaseren van personeel-materieelwagens en vijf 2 ^e tankautospuiten (inclusief centralisatie zeven reserve tankautospuiten)	€ 400.000	
• uitfaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen	€ 300.000	
• uitbreiding van de taak Brandweer First Responders		€ 60.000
• uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen		€ 100.000
• invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden		€ 20.000
• invoering specialisme rietenkap-brandbestrijding / werken op hoogte		€ 40.000
• sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest als gevolg van de nieuwbouw kazerne Leiden Noord	€ 400.000	
• harmonisatie van de adembescherming	€ 150.000	
•		
<i>3. Herijken takenpakket Risicobeheersing</i>	€ 500.000	
<i>4. Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven</i>	€ 150.000	
Subtotaal	€ 2.560.000	€ 220.000
Totaal (opbrengsten +/- meerkosten)	€ 2.340.000	
Cebeon-opdracht	€ 1.800.000	
Begroot surplus (totaal +/- Cebeon-opdracht)	€ 540.000	

8 Professionele beoordeling voorstellen

In dit hoofdstuk zal een professionele beoordeling worden gegeven van de meer-anders-minder-vorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1 tot en met 7.4. Daarbij zullen de voorstellen afgezet worden tegen de Cebeon-bezuinigingsopgave (hoofdstuk 3) en de afwegingskaders (hoofdstuk 4), de pijlers (hoofdstuk 5) en het brandrisicoprofiel (hoofdstuk 6).

Wat betreft de financiële effecten van de voorstellen is het belangrijk te kunnen vaststellen dat met de voorgestelde maatregelen voldaan kan worden aan de financiële ambitie. Het maatregelenpakket voorziet in een structurele vermindering van de uitgaven ('minder'-voorstellen) van € 2.560.000 en een structurele verhoging ('meer'-voorstellen) van € 220.000. Per saldo bedraagt de structurele opbrengst van het pakket € 2.340.000, hetgeen de benodigde €1,8 miljoen overstijgt met € 540.000.

Op basis van de risico-inzichten (zowel brandrisicoprofiel als organisatorische ontwikkelingen) is een evenwichtig maatregelenpakket opgesteld, wat effecten heeft voor alle taakvelden van de brandweer.

Heroverwogen formatie- en functieplan

De voorstellen uit paragraaf 7.1 behelzen een vermindering binnen de 'koude' formatie en binnen de 'warme' formatie. Ze vloeien in belangrijke mate voort uit een evaluatie van het functiehuis van Brandweer Hollands Midden. Dit functiehuis is ontworpen in 2010, vóór de start van de nieuwe brandweerorganisatie. Deze evaluatie duurt nog voort en zal in 2015 worden afgerond.

Binnen de koude formatie wordt voorgesteld met minder leidinggevenden te gaan werken. Het huidige aantal leidinggevenden was passend bij een opstartende organisatie en hield tevens verband met het aantal overkomende leidinggevenden uit de gemeentelijke brandweerorganisaties. Nu de organisatie zich meer heeft gezet, kan hierin een krimp plaatsvinden. Deze krimp zal gevonden worden binnen het aantal directeuren en binnen het aantal afdelingshoofden / clustercommandanten. Exacte voorstellen over aanpassing van de organisatiestructuur moeten nog verder uitgewerkt worden, maar de verwachte opbrengst ter grootte van € 400.000 kan door natuurlijk verloop worden verkregen.

Daarnaast kan de formatie op een aantal niet-leidinggevende functies worden verminderd. Veelal omvat dit het definitief niet invullen van financieel gemaakte formatie. Tot op heden heeft inhuur op deze functies plaatsgevonden, dan wel zijn de functies niet ingevuld, in afwachting van beter inzicht en overzicht op de werkdruk. Het betreft onder andere 'bespaarde formatie' als gevolg van de invoering van een gezamenlijk dienstrooster ten behoeve van de 24-uursdienst op de kazernes in Alphen aan den Rijn, Gouda en Leiden. Verder betreffen het uiteenlopende functies binnen alle sectoren.

Naast deze formatievermindering moet ook rekening worden gehouden met formatie-uitbreiding. Naar verwachting is dit noodzakelijk binnen de afdeling informatiemanagement van de Concernstaf. Het positieve saldo van het corrigeren van de formatie op niet-leidinggevende functies wordt voornamelijk geschat op € 200.000.

De formatiekrimp binnen de warme organisatie betreft het verminderen van het aantal piketgebieden ten behoeve van de Officier van Dienst (OvD). Concreet betreft dit het samenvoegen van het piketgebied Duinstreek en het piketgebied Bollenstreek en het herschikken van de piketgebieden Rijn- en Veenstreek, Gouda en omstreken en Gouwe-IJssel. Laatstgenoemde drie gebieden moeten worden herverdeeld tot twee gebieden. Hiermee wordt 2 x € 30.000 = € 60.000 bespaard. Consequentie van deze vermindering is het ontstaan van langere opkomsttijden (max. 5 minuten). De plaatsen waar deze overschrijdingen ontstaan zijn moeilijk te voorspellen omdat ze afhankelijk zijn van het vertrekpunt van de OvD bij alarmering. In tegenstelling tot brandweerkazernes is dit variabel en onder andere afhankelijk van het woonadres van de OvD. De genoemde opkomsttijdverlenging en de frequentie waarmee dit voorkomt worden, mede gelet op het huidige opleidingsniveau van de eerst aankomende bevelvoerders, verantwoord geacht. Een verdere vermindering niet, omdat dan de opkomsttijden te sterk oplopen.

Herijken repressieve materieel- en personeelsterkte op basis van het risicoprofiel

In paragraaf 7.2 zijn acht voorstellen gedaan die te beschouwen zijn als een herijking van de materieel- en personeelsterkte. Na het ontstaan van de Brandweer Hollands Midden heeft nog geen herijking hiervan plaatsgevonden. Tot op heden is dit nog 'as-is', zoals in het tijdperk voor de regionalisering van de brandweer.

Door het werkgebied van de Brandweer Hollands Midden als één verzorgingsgebied te beschouwen (onder andere door het hanteren van operationele grenzen) en het beheer van reservematerieel centraal te organiseren, is een vermindering mogelijk van het aantal operationele tankautosputen. Behoudens de gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda, Katwijk, Leiden en Noordwijk zijn geen gemeenten aanwijsbaar waar, uit oogpunt van risico en/of uitrukfrequentie, het stationeren van een extra operationele tankautospuut binnen dezelfde kazerne noodzakelijk is. Daarnaast geldt dat personeelsmateriaalwagens, behoudens specifiek toegewezen taken, geen plaats meer hebben binnen de regionale inzetprocedures. Vanuit deze argumenten wordt voorgesteld over te gaan tot het uifaseren van vijf tankautosputen en alle personeelsmateriaalwagens zonder specifieke taken, en daarnaast een centrale pool te formeren van zeven reserve tankautosputen ten behoeve van opleidings- en trainingsdoeleinden en inzet in geval van uitval door storing of onderhoud. Dit uifaseren heeft nauwelijks consequenties voor het dekkingspercentage zoals becijferd in het dekkingsplan.

Het uifaseren van vijf hulpverleningsvoertuigen houdt verband met de afgenomen meerwaarde van deze voertuigen. Ook tankautosputen zijn heden ten dage bepakt met gereedschappen om op te treden bij verkeersongevallen en andere technische hulpverleningsinzetten. Daarnaast komen incidenten waarbij inzet van gereedschap vanuit de hulpverleningsvoertuigen levensreddend is, en de opkomsttijd vanuit die optiek als zeer kritisch moet worden beschouwd, slechts zeer sporadisch voor. Deze argumenten rechtvaardigen een groter spreiding van dit type voertuig, waarbij ook gekeken is naar interregionale bijstand. Stationering is voorzien binnen de vier beroepskazernes en de kazernes Nieuwerkerk aan den IJssel en Roelofarendsveen. Laatstgenoemde kazernes zijn toegevoegd vanwege hun ligging nabij autosnelwegen en hiermee samenhangend de hogere inzetfrequentie bij verkeersongevallen. Bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan (volgend jaar) wordt nog wel nader onderzoek gedaan naar de bijdrage van buurregio's, met name ten aanzien van de inzet van een hulpverleningsvoertuig op de autosnelwegen. Dit kan nog leiden tot een herpositionering van de hulpverleningsvoertuigen.

Er worden uit bezuinigingsoverwegingen geen voorstellen gedaan voor het sluiten van brandweerkazernes. Binnen het dekkingsplan blijft uitgegaan worden van 47 brandweerkazernes¹. Daarnaast worden geen voorstellen gedaan voor de vermindering van autoladders, duikteams en teams ter bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Binnen de regio staan acht autoladders gestationeerd. De grootste concentratie bevindt zich in de omgeving Leiden en Duin- en Bollenstreek (vijf stuks). Uit oogpunt van brandrisico's (monumentale binnenstad) en inzetfrequentie is dit verklaarbaar. Een eventuele heroverweging kan uitsluitend in samenhang met de ontwikkelingen rondom de nieuwbouw van een kazerne in Leiden-Noord worden gedaan.

Het aantal duikteams binnen de regio bedraagt zes. Ze bevinden zich binnen drie beroepskazernes (Alphen aan den Rijn, Gouda en Leiden-Noord) en drie kazernes met vrijwilligers (Hillegom, Schoonhoven, Ter Aar). Op basis van het risicoprofiel is dit aantal binnen deze waterrijke regio te verdedigen, mede gelet op het aantal daadwerkelijke reddingen die door deze teams worden verricht. De huidige duikteams hebben een dusdanige spreiding over de regio, dat hun inzet levensreddend is. Aandachtspunt zijn de veiligheidsrisico's die aan dit specialisme zijn verbonden. Om die reden dient streng bewaakt te worden of voldaan kan worden aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen en overige veiligheidsvoorwaarden. Indien hieraan geen invulling kan worden gegeven kan dat reden voor opheffing zijn.

Het aantal teams voor inzet bij incidenten met gevaarlijke stoffen is reeds in 2014 gereduceerd tot twee (Gouda en Leiden). Dit aantal moet, gelet op de grootte van de regio, als een minimum worden beschouwd.

Naast de voorstellen ter vermindering van het aantal tankautospuiten en hulpverleningsvoertuigen worden voorstellen gedaan tot uitbreiding van het aantal Brandweer First Responder teams (BFR-teams). Deze teams worden ingezet bij reanimaties, vooruitlopend op de inzet van een ambulance. Het uitbreidingsvoorstel voor veertien kazernes wordt gedaan op basis van een verzoek hiertoe vanuit de regionale ambulancedienst. Op dit moment is vanaf dertien kazernes de inzet van een BFR-team mogelijk. Deze teams hebben al diverse malen levensreddend opgetreden, waardoor het maatschappelijk rendement van deze kazernes sterk is vergroot, terwijl de meerkosten beperkt zijn. Vanuit dit oogpunt wordt, ondanks dat dit geen wettelijke brandweertaak omvat, voorgesteld tot deze uitbreiding over te gaan. Dit dient een expliciet bestuurlijk besluit te zijn.

Invoering van een specialisme rietenkapbrandbestrijding is nieuw binnen de Brandweer Hollands Midden. Het verzorgingsgebied kent een aanzienlijke dichtheid aan rieten kappen en jaarlijks wordt de brandweer enkele malen gealarmeerd voor rietkapbranden. In die situaties wordt dan een beroep gedaan op specialistische teams uit de regio's Haaglanden of Utrecht. Omdat snelle inzet zeer bepalend is voor het resultaat van een dergelijk team wordt voorgesteld minimaal twee van deze teams binnen de regio te organiseren. De precieze invulling en locaties waar de teams gestationeerd moeten worden is nog onderwerp van verder onderzoek. Vanuit het risicoprofiel

¹ Met uitzondering van de mogelijke sluiting van de brandweerkazernes Leiderdorp en Oegstgeest. Deze sluiting heeft ook geen negatief effect op het dekkingspercentage in het dekkingsplan.

van de regio en op basis van lessen uit recente rietkapbranden is de invoering van dergelijke teams zeer te verdedigen. Het bij deze specialistische teams beleggen van de taak 'werken op hoogte' (wat tot op heden een basistaak) leidt tot minder oefeninspanningen bij de basisteams en daarmee tot meer efficiency en naar verwachting meer kwaliteit.

Het verminderen van het aantal tankautosputten, personeelmateriaalwagens en hulpverleningsvoertuigen en de uitbreiding van het aantal BFR-teams vraagt wel om andersoortige voertuigen om aan de mobiliteitsbehoefte binnen de kazernes te voldoen. Hier ligt de basis voor de uitbreiding van het aantal operationeel ondersteunende voertuigen. De vermindering van de eerder genoemde voertuigen is tevens de reden voor uitbreiding van reservevoorwaarden van middelen die gebruikt worden om de effecten van extreem weer te bestrijden. De investeringskosten van beide uitbreidingsvoorstellen zijn relatief beperkt maar ze compenseren in belangrijke mate de nadelen die aan de voertuigvermindering zijn verbonden. Het harmoniseren van de adembeschermingsapparatuur moet gezien worden als een interne efficiencymaatregel. Uniformiteit van uitrustingsstukken moet leiden tot kleinere reservevoorraden, uniforme onderhoudsprocessen en maximaal mogelijke inzetbaarheid van de beschikbare middelen.

Als onderdeel van het herijken van de repressieve materieel en personeelsterkte worden (nog) geen voorstellen gedaan voor de aankoop en inzet van brandweervoertuigen met twee- of viermansbezettingen. Hoewel er binnen andere regio's wel mee wordt geëxperimenteerd bestaat er binnen de brandweerbranche nog geen eenheid van opvatting over nut, noodzaak en mogelijkheden van dergelijke teams. Deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd maar bieden onvoldoende basis om op dit moment te investeren in afwijkend materieel ten opzichte van de standaard tankautospuiter. De kosten van speciale tankautosputten (bijvoorbeeld met een bezetting van vier personen: de TS4) zijn nagenoeg gelijk aan die van de huidige standaard tankautospuiter (TS6). Ook is het niet zo dat de persoonskosten evenredig zullen dalen, omdat de paraatheid van de kazerne wel geborgd moet blijven. Wel zullen voorstellen worden uitgewerkt om variabele voertuigbezetting te introduceren, zonder hiervoor afwijkend materieel te gebruiken. Dit kan op basis van nog op te stellen incidenttypen (naar welke melding wel en naar welke melding niet) en inzicht in de paraatheid van een kazerne (beter met vier gaan rijden, dan helemaal niet). De financiële effecten hiervan zijn naar verwachting in het kader van de besparingsambitie gering.

In dit hoofdstuk blijft een professionele beoordeling van de sluiting van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest achterwege. Hiervoor wordt verwezen naar de beslisdocumenten die specifiek voor dit voorstel zijn gemaakt.

Herijken takenpakket risicobeheersing

Het herijken van het risicobeheersing-takenpakket komt voort uit het besef dat door maatschappelijke veranderingen op dit moment de grootste risico's niet meer de meeste aandacht krijgen. Dit terwijl voorkomen beter is dan blussen. Het takenpakket binnen de sector risicobeheersing kan als zeer regelgericht worden bestempeld in plaats van als risicogericht. De brandweer speelt op dit moment een belangrijke (advies)rol in tal van vergunningverleningsprocessen van bouwwerken, infrastructuur en evenementen. Slechts zeer beperkt wordt aandacht gegeven aan kwetsbare groepen in de samenleving zoals kinderen,

ouderen en studenten. Het voorstel behelst het kritisch herzien van de onderwerpen waarbij de brandweer een rol speelt in het vergunningetraject, ten gunste van onder andere het uitbreiden van trajecten op het gebied van bewonerseducatie en het creëren van brandveiligheidsbesef bij bedrijven en instellingen. Dit vraagt om gedeeltelijke omscholing en bijscholing van het zittende personeel en kan gepaard gaan met een krimp in de personeelsformatie. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om het overhevelen van taken (bouwplantoetsing en toezicht) naar gemeenten.

Herijking werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven

Binnen de brandweerorganisatie wordt veel tijd en daarmee geld besteed aan opleidingen en oefeningen. Voor alle repressieve taken zijn oefenprogramma's opgesteld die per kazerne zelfstandig worden afgewerkt, dan wel worden ondersteund door interne of externe instructeurs. Deze oefenprogramma's zijn nog niet gedifferentieerd per persoon. Afhankelijk van het wel of niet bezitten van bepaalde competenties kan de oefenfrequentie worden vergroot of verkleind. Tevens kan het oefenprogramma beter worden toegesneden op de aanwezige risico's binnen het verzorgingsgebied. Naar verwachting zal dit leiden tot een vermindering van het aantal oefen- en begeleidingsuren, terwijl het niet ten koste gaat van de noodzakelijke vakbekwaamheid.

9 Tot slot

Het geheel aan voorstellen is tot stand gekomen na zorgvuldige voorbereidingen. Voor een zorgvuldige implementatie van alle voorstellen is de periode 2016 – 2018 noodzakelijk en realistisch. Met name de voorstellen met personele gevolgen, zowel voor beroeps- en kantoorpersoneel als vrijwilligers, vragen om een gedegen voorbereiding en het maximaal gebruiken van de momenten van natuurlijk verloop. Daarbij moet zo veel als mogelijk voorkomen worden dat het implementatietraject doorkruist wordt met nieuwe beleidsvoorstellen en/of aanvullende bezuinigingsopgaven.

Toch moet ook rekening gehouden worden met weerstanden. Versobering of opheffing van voorzieningen leiden gemakkelijk tot emoties. Het directieteam acht alle voorstellen uitlegbaar en verdedigbaar. Daarnaast is geprobeerd de negatieve effecten zo veel mogelijk te verzachten.

Wat betreft de financiële effecten is het belangrijk te kunnen vaststellen dat met de voorgestelde maatregelen voldaan kan worden aan de Cebeon-bezuinigingsopgave. Het maatregelenpakket voorziet in een structurele vermindering van de uitgaven van begroot € 2,3 miljoen. Deze opbrengst overstijgt hiermee de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen) met begroot € 0,5 miljoen. In het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de Brandweer Hollands Midden (besluitvorming 26 november 2015) wordt een voorstel gedaan hoe hiermee om te gaan. Op dat moment is meer duidelijkheid over de realisatie van het maatregelenpakket en de herijking van het Gemeentefonds (inzet surplus voor opvang eventuele herverdelingseffecten).

Na de besluitvorming over deze bezuinigingsvoorstellen door het Algemeen Bestuur op 13 november 2014, wordt een meerjarenbeleidsplan 2016 – 2019 opgesteld waarin tijdvolgordelijk de realisatie wordt gepland. Besluitvorming hierover is voorzien in het Algemeen Bestuur op 26 november 2015.

Vooruitlopend hierop dient al wel de besluitvorming over de begroting 2016 plaats te vinden. Hierin zal 1/3-deel van de resterende besparingsopgave voor de jaren 2016 tot en met 2018 taakstellend worden verwerkt.

Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur op 13 november 2014 zal een nieuwsbrief worden opgesteld ten behoeve van de Colleges van B&W en de gemeenteraden. Daarnaast zullen in het kader van het opstellen van het meerjarenbeleidsplan 2016 – 2019 in het voorjaar van 2015 informatiebijeenkomsten worden gehouden voor de gemeenteraden. Daarmee wordt tevens invulling gegeven aan het nieuwe artikel 3a2 van de Wet Veiligheidsregio's.

2 Artikel 3a Wet Veiligheidsregio's: De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg nastreeft.